

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Stogom ruzi mate stvar, a nestom sve pokvari. Napredovica.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stjepo Gjičić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Oglas, pripisane itd. štampu i računima se na teretima običnog čitka lipo dogovora.

Novci za predvojnu, oplate itd. šalje se naputkom ili položnicom poštom. Stedionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod zaručke valja točno odrediti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne prima, neka to javi odgovarajući u svjetovnom pismu, sa koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napise. — Rekonsocija.

Cekovnog računa br. 67749.

Telefon tiskare broj 39.

Klasi svakog utorka i petka u pjele.

Netakani dopisi se ne vraćaju, nepodpisani listićuju, a ce frankirani doprimaju.

Prisplata za poštarinom stoji: 12 k. u obće, 6 k. za sjake 1 na godinu ili K 6 — od 3 — na pol godine.

Izvan carovine više poštarina.

Pojedini broj stoji 10 h. koli u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Gindla br. 5 te prima stranke ocim nedjelje i svakeho utorki dan od 11—12 sati prije podne.

Nauk našim ljudem za obavljenje izbora u Puli i okolici.

1. Od obćine ili municipija debi jete pozovnicu, da su taj i taj dan izbori tu i tu. Pisane su samo talijanski.

U njih je debelo naznačeno koji dan, od koje do koje ure i u kojem mistu će se glasovati.

Te pozivnice svaki čuvaj dobro. Ako doznaš da jedan ima dvie ili tri ili više takovih pozivnica, javi komu našemu pismenom, pak će se razviditi, da nebude prevare, jer za petu kuriju jedan čovik anože imati samo jedan glas.

2. Svi iz Pule neglasujemo u jedan dan ni na jednom mistu. Na pozivnici zdola broja pod kojim si u listini, naznačeno je rimskim slovom u kojoj si sekciji. I je prva, II je druga, III je treća, IV je četvita, V je peta sekcija.

Po tom se ravnaj za dan i za misto izbora.

3. Dani i mista jesu ovi: Prva sekcija izabirati će u ponedjeljak 10 decembra u školi Sv. Martin od 8 ure jutro do 6 ure večer.

Druga sekcija izabirati će takodjer u ponedjeljak 10 decembra u školi na placi Alighieri (blizu pošće) od 8 ure jutro do 6 ure večer.

Treća sekcija izabirati će u sridu 12 decembra u školi Sv. Martin od 8 ure jutro do 6 ure večer.

Četvita sekcija izabirati će takodjer sridu 12 decembra u školi na placi Alighieri od 8 ure jutro do 6 ure večer.

Peta sekcija izabirati će petak 14 decembra u školi na placi Alighieri od 8 ure jutro do 6 ure večer.

4. Svaki od naših ljudi treba da učini svoju dužnost, kako mu kaže duša i srce. Strašiti se netriha nikoga, ni nikomu činiti zla, ni reći grde beside i treba se štipiti, ako bi se koja čula.

Naše oružje je naša pravica i moramo je iskati i dobiti škedom u ruki.

5. Škede liti glasovnice imati će toliki broj fiduciara, kolik ide na svaku sekciju. Ove dane neće se ravno birati zastupnika ili deputata, nego će se imenovati fiduciare, koji će pak na 3 januara u ime svih nas imenovati zastupnika za petu kuriju.

Zato pazi pomnjivo od koga primeš škedu, da nebudes prevaren, jer za kakove fiduciare dadeš glas onakov će izaći deputat. Pazi i na to, da se je dosta ljudi prodalo. Talijanom, pak te kako psi obiliti oko tebe i drugih naših, da ti utisnu talijansku škedu i da te prevare. Zato pazi, da samo tvrdim našim yimim štrujes, a ne svakomu.

Od xirovanih naših ljudi loznati ćeš, koji su naši fiduciari za koju sekciju. Ako onih imena nije ma škedi, namoj ju porabiti.

Kada bude dan izbora triba da sobom poneseš i onu pozovnicu (invito, mandat) što si dobio od komunua i našu pravu škedu!

Zandar pred vrati ni teklećem, tuđim, koji bi obiliti nisi dužan pokazati škedu, nego pravim našim, a zandar moraš pokazati pozivnicu, da te pusti unutar u salu od glasanja.

Ako nisi dobio još pozovnicu od komunua, to jest od municipija, a ti podji tamo, pak pitaj pristojnim načinom, da ti daju pozov aliti invito za votacione. Ako te nebi odmah našli u listinah; a ti poprosi neka malo vide u listinu od onoga secciona, gdje si prije stanovao. Ako ni tako nemožeš doći do pozovnice, a ti se prituži kod stamparije na šišanskoj cesti, ali kod ravnatelja od Posujilnice Gjičića, ali kod koga drugoga našega, pak će se providiti, što je moguće.

7. Ove dane ništa neviruj onim, koji su do sada samo talijanski s tobom govorili, a sada su na jedanput počeli govorit i hrvatski, jer sada su takovi, da te ulove u svoje mrežice. Ti viruj samo onim, koji su i dosada bili na našoj strani tvrdi nepomični, koji su i pretrpili štogod za naš jezik i za naše pravice.

8. Kada stupiš u salu gdje se glasuje, pozdravi pristojno: "Dobar dan, gospodo!" ali ako hoćeš pozdravi i talijanski, pak lipo vedra četa, kao da si na piru, prikazi tvoju pozivnicu (invito). Onda će komisijun, koji je za stolom, iskati te po listi, i kad su te našli, onda ćeš podati škedu, gdje su napisana ali štampana imena naših fiduciara, pak će komisijun zapisati, da si glasovao za te i te. A nemoj počti kako ovea glavu doli, nego lipo, ponosito, neka gospoda vide, da nismo više šćavi, nego da i naši broji nešto imaju valjati.

Kada tako svaki naš čovik bude učinio svoju dužnost, onda će i talijanska stranka i njezina gospoda nas postovati više, nego li poštuju one podrepnice, koje se daju od njih kupiti. I onda će talijanska stranka doći u se, pak će reći, da mi nismo više neumno blago, nego narod, koji hoće svoje pravice, i onda ćemo se pogadjati do kuda oni, do kuda mi. A dok toga nije, dok oni hoće samo, da je Istra talijanska zemlja, nije pogovora, nego oni svoje, a mi svoje škode, ali mi svi, pak što komu Bog da, i sreća junačka!

Ako bi ti pri glasanju komisija htela prigovoriti, da ti nisi taj i taj, a ti znaš da jesti, nemoj odmah lupati po stolu, nego zakreši očima i reci neka se gospoda drže zakona i kad su znali uručiti tebi onu pozovnicu, onda je znamerje, da su te poznali, pak te moraju i danas poznavati.

Ako pak vidiš u sali, da bi na ime kojega dobro ti poznanoga čovika htio glasovati koji kupljeni prodanac, ti se odmah oglasi komisaruu cesarske vlade, koj će biti ondje i reci, neka mu nedaju glasovati, jer nije taj i taj.

Pazi dobro z drugimi našimi, da nebi koji prodanac po dva, tri i više puta glasovao, jer isti čovik nesmije glasovati, nego jedan put u istom komunuu u istoj petoj kuriji. Kad bi se to događjalo, treba ustati malo oštrije i zahtivati, da se onakov lupež odmah zatvori. Dosta razumiš, kako je potrebno, da svaki prime svoju pozovnicu i da ju pita makar i na kapitanatu, a to zato, da nebi drugi s njom došao glasovati onako kako ti nebiš glasovao.

Pazi i na to da nezakasnš na izbor. Od osme jutro do šeste večer dosta je vremena za druge posle i za glasanje i ali najdalje oko 4, 5 ura večer treba da si u sali od glasanja.

Kada se napuni ona ura, to jest šest večer, onda se vrata od ulaza u salu moraju zatvoriti i tko je unutra dobro, glasovati će još, a tko nije unutra, njemu se već nesmije dozvoliti glasanje.

Pazi i na to, da bi moglo doći i do užega izbora to jest do ponovnoga glasanja. To bi bilo onda kad bi, recimo, svih škeda u jednoj sekciji bilo dano pred komisijunom 600, a od tih da bi 250 bilo za talijanske, 250 za naše, a 100 za socialističke fiduciare. Tada nijedna strana nebi imala priko polovice svih glasi, jer nima nijedna barem 301 škedu.

Onda bi se moralo ponovno glasovati, ali ne već onaj dan, nego drugi dan, koj bi komisar odlučio. I taj drugi dan nitko od naših nebi smio faliti, dapače još više bi jih moralo doći, da se naš broj ispuni.

Tih nauka držite se svi i nebojte se, da ćete uvriditi nikoga, ni da ćete izgubiti dilo, ali što drugo. Oni koji zapovijadaju s komunom, nezapovijadaju sa svojim, nego s našim skupnim imelkom za kojega svi plaćamo. Pak da se komu dogodi očita krivica zato, što je glasovao za našu stranu, a ne za talijansku, svi ćemo

ustati kao jedan, i pitati na komun komisara, koj ima biti pravedan svim stranam. Ali to se neće dogoditi, jer i Talijani znadu, da ako tebi daju žurnadu, zato radiš, ako ti privole za kakovu licencu, zato plaćaš; a pod našim kraljem svi imamo pravo živiti ondje gdje jesmo i gdje svaki dan trošimo, koji više, koji manje.

Još jedanput na zadnje: nikomu grde beside ni uvridljivo ponašanja, ali nikomu ni u jaram, nego svaki za svoj narod pak što komu Bog i sreća junačka!

Izbori u okolici Pule:

U Medulinu za Medulin i Ližnjan skupa biti će izbor u školskoj kući u petak, dne 14. decembra od 8 ure jutro do 4 popodne za petu kuriju.

U Pomeru za Pomer i Premanturu isti dan petak, 14. decembra od 8 ure jutro do 2 popodne za petu kuriju, u kući delegata. Pazite, da se ne bude na sva vrata ulazilo u misto od izbiranja.

Sledeći dan, to jest u subotu 15. decembra bira se za četvrtu kuriju toliko u Medulinu, koliko u Pomeru.

U Fazanu za Fazanu. Peroj i Stinjan bira se ponedjeljak 10. decembra za petu kuriju od 8 do 12 podne, a za četvrtu kuriju isti dan od 3 do 6 popodne.

U Galežanu za sami galežanski komun bira se isti taj dan i ure za petu i za četvrtu kuriju.

U Alturi za Alturu, Lohoriku, Montić i Kavan bira se u alturskoj školi, u sriedu, dne 12. t. mj. od 7 jutro do podne za petu kuriju, a od 3 do 6 popodne za četvrtu kuriju.

U Šišanu za sami Šišan bira se takodjer usriedu 12. decembra ali od 8 jutro do podne za petu, a od 3 do 6 popodne za četvrtu kuriju.

Zenam i divojkam u okolici koje je slovinska majka porodila, poručamo njihove muževe i drage, neka jih pripaze za dane izbora, pak ako bi stalno doznale, da se je koji prodao Talijanoni, neka ga zadrže doma sve, dok traje izbor. Ako pak bi znale, da se nije baš prodao, nego da radi bud čega neće da vrže na našu stranu, da se tobože nezamiri gospodi, neka mu lipo daju preslicu, pak s njim u kutu neka se razgovaraju, a on neka prede povisno, žensko dilo pošteno, ali vavik žensko!

Izborna gibanje.

Izbor u Kastvu sekciji Kastav za petu kuriju dne 3. decembra obavio se u redu. Kastav grad je prednjačio. Birajući izkazali su se na osobit način. Došli su blizu 150 njih pod vodstvom svoga župana i Kukačevića. Pred njimi dvie zastave, vladarska i narodna hrvatska, te sopci Rubesi, Spincići, Trinajstići, Jusići, Jurdani došli su svi jedne misli. Ljep broj naših bio je i iz Puzeve i Velikoga Berguda, prilično i iz Jurčičeve, a nješto i iz Zvončke. Glasovalo jih je u sve 444 kao jedan za naše fiducijare. Ljep broj jih je i otišao, pošto nisu bili prisutni kad su bili zvanii, i pošto nisu htjeli čekati do kasne ure kad su vidili, da neima pogibeljii, da bi neprijatelj pobijedio. Među birajući vladalo je veliko oduševljenje.

Krstić sabrao je svoju četu kod Lodviga Sussan u Jusićih, gdje se je ista već rano pogostila. Sabrao ju je na Zvončkoj. Krstićevac Ružić, koj je dobio par dana prije toga od junte novaca za cestu, trčao je od kuće do kuće, i nagovarao ljude svimi načini, da dodju glasovati, jer ako za Talijana glasuju, da će dobiti obćinsku šumu Lisinu. Njim su se pridružili i Zuhakari i Ružići iz Puzeve, ovi posljednji, jer da će dobiti obćinsku šumu Lužinu. Njim su se pridružili tri četiri iz Berguda, i nekoliko iz Jurčičeve. Neznamo što je ovim Krstić obećao. Svakako kad bi bilo istina, da bi Zvončani dobili Lisinu, onda bi ju i Jurčiči i svi drugi izgubili. Mi se nadamo, da je ovo zadnji put, što su se ti ljudi dali zavesti i prerariti, i da će u buduće pokazati vrata tudjim plaćenim agitatorom. Već u vrijeme izbora razni su se sramili pogledati svjestim biranjem u lice. Njeki da su i otišli, njeki čak i s nama glasovali. A i oni, koji su glasovali, a njeki su glasovali i u zadnjih hipih glasovanja, da su se silno srdili na Krstića, za to što jih je nagovarao nek idu glasovati i da će stalno dobiti, a kad tamo sramotno su propali. Krstić je čekao svoju četu u gostionii Josipa Marottii. Tu se je pilo, bez da su pojedini plaćali. Krstić da je tu i revolver nakrcivao, a neima ni prava da ga nosi. Pripovjeda se, da je govorio, da mu sad, pošto su ga izdale Mune, Jelšane, Kastav — sve što da je mislio dobiti — neprestaje drugo, nego da se ustreliti. Fama je takova, a ki bude živ će čuti i viditi. I dosad zavedeni obćinari doći će k sebi, i hit će u Kastavčini opet jedna misao i jedan glas.

Kako Krstić radi, nek kaže i ovaj slučaj. U njegovoj listini fiducijara je takodjer „Matejić Anton Zuhakar Principi Jurdani“. Taj čestiti birać prosvjedovao je proti tomu ne samo riečju nego i činom, tim naime, da je glasovao za našu listinu. Drugi jedan birać, „Frane Ferlan Garić Rubesi“ nije došao glasovati. Njegov sin jedinac glasovao je za našu listu.

Izbor u Beličih za IV. kuriju u sekciji Kastav prošao je dne 4. decembra posve gladko, bez ikakvih protivnika. Birajući iz Brčićeve, Rubesove, Spincićeve, Trinajstićeve, Jelusićeve, Jurnanove, Puzeve, Berguda, te naši iz Jurčičeve i Zvončke, došli su u dosta velikom broju. U Beličih, a u prostranoj zgradici Ivana Rubesove v Šmitčić odali svoje glasove složno kao jedan za naše čestite fiducijare. Kako su prvi dan svi braći nosili ime dr. Laginje kao kandidata za petu kuriju, tako su toga dana nosili ime kandidata za četvrtu kuriju u izločih kotarjih Istre prof. Vjekoslava Spincića. Častni jedan stariac, u svojoj mladosti vojnik odlikovan od Njeg. Veličanstva, rekao je: „Ovaj izbor je, onakav kakve su naši pravi Kastavci obavljali uvijek, dok nisu se u obćini pustili tudjinski plaćeni agitatori; svi složni, svi kao rođena braća. Ovakvo valja da bude i opet po cijeloj Kastavčini, da ne-

bude nikad sramota!“. Krstić, koje nek svi Kastavski obćinari dobro u pamet usade, pak nek se već nijedan neda zavesti od prodanaca, podmičenih od neprijatelja naše krvi i jezika, i u obće svega što je nam sveto. U sve je glasovalo, 127 birača, i izabralo 12 fiducijara. Birajući su se za vrijeme izbora i kašnje, kod Ivana Rubesove i Ivana Kukurina uz kašu, vina radovali među sobom. Pri tom se je izreklo i liepih pozdrava i govora, pri čemu su se osobito izicali Ivan Vlah, Vjekoslav Ferlan, Ivan Rubesova, Perman i razni drugi, među njimi i obćinski glavac i zastupnik naroda Vjekoslav Spincić, pozdravljen burno koji taj dan toli dan prije.

Krstić je u svojoj „Krivooj“, par dana prije toga dao tiskati: crno na bijelo, da je sekcija Kastav za IV. kuriju u Beličih sigurno njegova. Kad tamo nije se prikazao nijedan birać Krstićevac. Vidilo se je i tu, kako drzovito laže, stalno u misli da zavara one, koji mu još vjeruju i one, koji ga plaćaju. Čujemo da je Krstić bio kod Lodviga u Jusićih sa par korparala njegove čete. Birača se nije sabralo nego koja babica. Kažu da su bili srditi od prvoga dana, što jih je ykazo za nos da će dobiti, a ono su sramotno propali.

Izbor u Sv. Mateju za V. kuriju dne 5. decembra. Zupaniji sekcije Sv. Matej su si ovaj put osvjetalili lice. Došli su mnogobrojno iz svih županija, Brnasove, Blažičeve, Hostove, Marčaljeve, Sarsonove, Srokove, Srdočeve, Zameta, Rečine. Oni iz Srdočeve i Zameta došli su kao na pir sa glasbom i sa članovi pjevačkih društava tih županija. Svi zajedno u drugoj povorci. Čestiti radnici iz tvornice torpeda i drugih svi su molili i zavijali dopust, da mogu vratiti svoju državljansku dužnost. Pokazali su i tom prilikom, kako su svjestni svoje narodnosti hrvatske. Oni iz Marčaljeve došli su pod vodstvom svoga stareca župana, i uz prostonarodno glazbalu, mješac. Oni iz Rečine takodjer sa tim glazbalom. Iz drugih županija došli su u većih ili manjih skupinah, iz svih veselo, kao prava braća. Svi su složno odali svoje glasove za čestite fiducijare. Izbor tekao je posve mirno. U vrijeme izbora i poslie njega veselili su se i birajući i drugi međusobno po raznih rodoljubnih gostionah, a i po vani davali su oduška svojoj radosti. Svršetkom prozvanja listine glasovalo jih je 374; još jih ima blizu 100, koji su zaostali kod prozvanja. Zivili nještini birajući!

Dne 4. t. mj. izabrani su u porečkoj obćini, sekcija Zbandaj, jednoglasno sa 250 glasova 4 naša fiducija za V. kuriju. Protivnika nije bilo. Ipak bijaše napastovanja od strane talijanskih agitatora, akoprem je g. potešta dao razglasiti, da će biti svaki agitator zatvoren, ako bude na dan izbora smučivao ljude. Značeli, što se je dogodilo nekome Antonu Romanu iz Lima? Taj niti spada pod porečku obćinu, a ipak je smučivao naše izbornike za cijelo vrijeme izbora, a da mu se nije ništa dogodilo. On ima zahvaliti jedino ustrpljivosti naših mirnih izbornika, da nije dobio, po što je došao. Jedva onda, kad se izbornici već nasitise njegova blebetanja i kad se je vidjelo, da nemože niti jednoga primamiti na svoju stranu, odstraniše ga oružnici, da nebi poslije grmljavine padala kiša.

Sad nastaje pitanje: za koga je bio onaj nalog izdan od porečkog municipija za Hrvate i Talijane, ili samo za Hrvate? Dobro je i to urezati na rovas, da se zna dvojaka mjera. Nu gospoda latinska znajte, da kojom mjerom mjerite, tom će vam se i odmeriti.

Pišu nam iz Zrenja: Ovdje kod izbora za V. i IV. kuriju pobijedio je vino i novci, ne poštenji glasi, a mnoge nisu pustili glasovat te su nam uništili glase tako da su oni predobili za obadve kurije.

Buduće nedjelje obdržavati će političko društvo „Edinost“ u tršćanakoju okolici dva izborna sastanka i to u Rojanu i u Koloniji.

Proti izboru u IV. kuriji u sekciji Lazaret (obćina Kopar) uložili su tamošnji izbornici dobro utemeljen prosvjed na c. kr. namjestništvo.

U izbornoj sekciji Plavije obćina Mlje — vršio se je izbor za V. kuriju dne 1. t. mj. Izabran bijaše 1 naš fiducijar sa 88 glasova proti 2 glasom odpadnika. Izbor za IV. kuriju obavio se je tamo sa 23 proti jednomu odpadniku.

I u ovoj izbornoj sekciji bijahu listine veoma pokvarene; što je hotimično učinjeno, od strane mljčke gospode. Dakako, da smo i sami krivi, što nismo na vrijeme te listine pregledali i ispravili.

U obćini Dekani biralo se dne 26. novembra za V. kuriju 6 fiducijara a za IV. kuriju drugih 6 fiducijara. Sekcija Loka birala je dne 27. novembra za V. kuriju 6, a za IV. kuriju drugih 6 fiducijara i to jednoglasno sa 100 izbornika. Broj izbornika ne bijaše velik na biralistu, nu u pričuvii stajala čitava četa izbornika, koji bi bili vršili svoju dužnost, da se je pokazao samo jedan protivnik.

Dne 3. t. mj. birala je sekcija Buzet jednoglasno talijanskoga fiducijara, a buzetaska okolica jednoglasno 4 naša fiducijara za V. kuriju.

Obćine Izula, Lovran i Sanvičenti birale su u V. kuriji talijanske fiducijare. U Sanvičenti bila je po priznanju talijanskih listova vrlo žestoka izborna borba. Za talijanske predložnike glasovalo je 202 izbornika, a za naše 232. Poblize o tom izboru biti će još govora. Ostale vesti o obavijenih izborih u pojedinih obćinah i sekcijah naći će naši čitatelji među brzojavnimii viestimi.

Izbori za V. kuriju u Oprtlju obnoviti će se dakle i to kako pišu talijanski listovi dne 17. i 18. t. mj. Preporučamo tamošnjim našim rodoljubom, da se na vrijeme popinjaju za dane izbora a da ih nebi tamošnji talijanaši opet prerarili.

C. kr. politička oblast imala bi nastojati, da se ponovni izbor nevrši više u zloglasnom Oprtlju, gdje se nalaze uvijek izvanjski izbornici u pogibelji života.

U onom nesretnom gozduju izazvali su kod svakih izbora tamošnji talijanaši izgred, ako nisu mogli zakonitim načinom nadglasovati izvanjske izbornike. U Oprtlju igralo je uvijek do sada talijansko narodno oružje — kamenje — veliku ulogu kadgod nisu mogli naše izvanjske izbornike predobiti. I kod zadnjeg izbora t. j. dne 29. pr. mj. udarili su na naše izvanjske izbornike tim omiljelim oružjem, što će posvjedočiti i jedan c. kr. oružnik, koji bijaše kamenom udaren.

Izbor neka se dakle vrši izvan Oprtlja, gdje će moći svaki izbornik slobodno, bez straha i pritiska odati svoj glas onomu, u koga ima najviše povjerenja. Bivši izborni komesar (mi mu neznamo imena) pokazao je očito, da je strančar i da nepozna je izbornoga reda. Njega treba zamjeniti drugim, sposobnim i nepristranim činovnikom.

Dne 30. pr. mj. bilo bi došlo do izgreda i možda do krvo-prolića, da nišu naši oprezniji, hladniji i mirniji muževi do skrajnosti ogorčene izvanjske izbornike mirili i tješili. A tko bi bio odgovarao za to, da je došlo do nemira i izgreda? Onaj, koji nije znao ili nije htio vršiti svoju dužnost. Da se to dakle neopetuje, molimo političku oblast, da poduzme shodno; da se ponovni izbor obavi izvan Oprtlja i da taj izbor nadzire sposoban i nepristran činovnik.

Nadamo se, da nam javne oblasti neće dati više povoda, da se na ovakve neurednosti i nadalje tužimo.

Izborni sasla nak političkoga društva obdržavan bijaše prošle nedjelje u gostionii g. Gerdola kod Lovca. Izbornika sabralo se mnogo koji su pažljivo slusali tumačenje obćinika „Edinosti“ o važnosti predstojećih izbora za carevinsko vijeće. Na koncu bijaše i tamo proglašen kandidatom za V. kuriju za Trst i okolici g. dr. Rybarz.

Danas 7. decembra biraju se fiducijari pete i četvrte kurije u sekciji Funta u obćini Poreč i u sekcijah Filipan i Karnica obćine Vodjanjane.

Zalibože moramo reći, da od svakud neočekujemo najboljih viesli makar da nijedan od naših neizostane. A to iz ovih razloga: I. U sekciji Fontanek spada i Kastei, sv. Lovreč Paznatski, pak Gradina i Lim. Narod je molio nadi siromastva, neki biraliste bude u Gradini, što je baš sredina, a ne u Fontanam, gdje je prilično otudjenih, a selo je na najskrajnom kraju sekcije i medju dva ognja od Poreča i Vrsara, odakle će se sletiti sila nasilnika. Oblast nije zadovoljila onoj po našem samu posve opravdanoj želji. Zato ako tamo predobijemo, biti će samo radi toga, jer se je dobro reklama proti listinam učinila.

U sekcijah Filipan za Filipan i Roveriju, pak Karnica za Karnicu i Marčanu, napeli su Talijani sve sile, da nam jih otmu. Listine su tako zlo sastavljene, da pojedini, kad bi i bili htjeli reklamirati, nebi bili mogli nego premaleni diel popraviti. Računa se i ne bez temelja, da su listine sekcije Karnica-Marčana za preko polovicu svih upisa budi u čem pogrešene. Pošto se nemože zahtjevati, da svaki čovjek ide od 2, 3. i više ura daljine u Vodjan gledati listine, pošto su nadalje kao navlas izpušteni i naši najbolji kmetovi, koji su u listinah od 1897. bili uneseni, te su se nalazili u dobroj vjeri, da su i sada u njih; — podnesli su u zadnji čas pritužbu, da se obustavi izbor i da se listine poprave na novo, kao absolutno uništene. Ta pritužba i molba odbijena je zalibože, i kako kažemo, biti će čudo ako dobijemo dobar glas, da je naša stranka predobila, jer će to biti znamenje, da jih je od svakih 100 barem 95 pošto birati fiducijare.

Neka Bog da dobro!

Kapelanat u Kopr — kako javlja Piccolo — odlučio je za četvrtak dne 13. t. mj. ponovni izbor dviju fiducijara u Lazaretu kod Kopr na mjestu dviju naših, koji su bili izabrani a nisu bili upisani u listini. Šta naš najviše čudi kod toga jest, da kapelan odlučuje uzi izbor izmedju četvorice talijanskih kandidata, koji su dobili za našimi najviše glasova.

Očito je dakle, da se hoće na svaki način imati Bennatija za zastupnika V. kurije!

Dosadanji uspjeh izbora fiducijara. Po našima prilično sigurnim računima, izabralo je do uključivo 6. t. mj. 230 fiducijara naše hrvatske stranke, 213 talijanske te 7 socialističke za V. kuriju, te 69 naših i 93 talijanskih za IV. zapadnu kuriju. Toliko na ravnanje našim, da jih protivnici nezavedu krivimi izvjestoj. Do absolutne (nadpolovične) većine treba našoj stranki jošte 80 fiducijara, za V. kuriju, jer je svih ukupno 619 fiducijara; te do 40 glasova za IV. kuriju, jer jih je 216 ukupno, radi toga neka naši rodoljubii i upru sve svoje sile tamo, gdje će biti jeste izbori.

Prosvjed proti izboru u Oprtlju.

U zadnjem broju obćasmo objavili doslovno prosvjed proti izborom u Oprtlju. Danas evo istoga u cijelosti:

Visoko c. kr. namjestništvo.
Pozivom, na današnji telegram pod-
našamo slijedeći pisani:

Prosvjed.

Jučer u jutro g. izborni komesar osi-
gurao je i kazao javno u izbornoj dvorani,
da će se glasovati do 5 ura poslije podne
i onda nastaviti glasovanje danas. Do pete
ure pročitala se lista od broja 700 a
napred ne, jer jih je bilo upisano do 1043
birača. Ako se cio dan pročitalo 700, nije
jih moglo u par minuta pročitati još
drugih 300.

Svjedoci su tomu gg. Anton Matijašić,
Petar Vesnaver pok. Jakova, Andrija Hrast
pok. Antona, Milanović Frane, Ivan Vi-
sintin pok. Mata i mnogi drugi.

Oko pete ure stali se gurati u iz-
bornu dvoranu građani općtalski i pri-
staje talijanske stranke, premda nepozvani.
Kad su to vidili naši izbornici, pošli su
za njima i htjeli također stupiti unutar,
ali žandari jih nisu pustili. Kad su pak
zahtijevali, da jih se pusti, jer nisu bili
pozvani, a su čekali, da jih se pozove,
pošao je žandar po istrakciju ka gosp.
komisar, pak se povratio i kazao: ni
pomoći, morate poći, imamo za-
povjed, ako nećete s lipimi, ho-
ćete slabih.

Svjedoci: Kozlović Ivan p. Ivana
Mantalenec, Rucog Ivan p. Andrije, Ves-
naver Anton od Matija, Kozlović Ivan p.
Ivana Bakorela i sto drugih izbornika.

Tih svili su stali žandari tjerati iz
biralista. Za njimi nahrupili općtalski
građani, koji su počeli kamoje bućati te
i pogodili jednog žandara koji je onda
nategnuo pusk i poviknuo: „Halt, no
scherzo mi save, mi sbaro!“

Onim izbornikom, koji su bili u dvo-
rani je komisija dopustila, da glasuju još
jednu uru, a drugim, koji su bili ondje
je na pozivnici g. komesar napravio znak
plavom olovkom, i to također u listinah
te onda kazao, da samo ovi, će moć sutra
glasovati.

Naši povjerenici Frane Milanović i
Andrija Hrast su živo protiv tomu pro-
svjedovali i pitali, da budu pripušteni
glasovanju svi oni, koji nisu još bili po-
zvani, pače protjerani iz biralista. To nije
pomoglo.

Danas se nastavio izbor, a stotine
naših birača, koji nisu bili jučer ni po-
zvani ni pripušteni, bili su odbijeni.

Naši povjerenici opet živo prosvjedo-
vali, ali komisar njim je odsjekao: „La
protesti magari contro Dio. La tasi che
non me invipero.“

Uplivu trieznijih ljudi ima se zahva-
liti, da nije došlo do velikog izgruda. Po-
slijedicam ovakova postupka se još netko
bojao, jer je bila sama žandarska straža
dobro pojačana.

Mi mislimo, da zakon valja i za nas
i da se mora kod glasovanja prozvati sve
izbornike a ne samo jedan dio; mi ho-
ćemo, da nas se ne osigurava prije da
oni koji ne budu došli na red prvoga dana
hoće glasovati drugi dan, pak da jih se
onda ne pusti glasovati ni prvi ni drugi
dan; mi prosvjedujemo odlučno i svečano
proti tako nezakonitim izborom i molimo
visoko c. kr. namjestništvo, da uništi ju-
čerašnji i današnji izbor pete kurije u
općtalskoj sekciji, da odredi drugi izbor
i da taj izbor bude obavljen ne u gradu
Opriju, gdje naši ljudi nisu sigurni niti
uz obranu bajuneta, nego gdjejed izvan
grada.

Andrija Hrast, Ivan Kozlović, Ivan Kmet,
Vesnaver Ant., Petar Vesnaver, Fran Kri-
žam, Jure Beles, v. r.

Razne vijesti.

Političke.

Austro-Ugarska. Jučer slugao je
car i kralj Fran Josip iz Budimpešte
u Beč, kamo ga zovu važni državni
poslovi.

Dne 3. t. mj. imao je ustavo-
vjerni veleposjed u Pragu sastanak.

Predsjedao je grof Osvald Thun. Sa-
stanak je trajao tri sata. Zaključeno
bijaše sazvati početkom jenara 1901.
sve ustavovjerne veleposjednike u
Pragu na izborni sastanak.

I češki veleposjed držao je istoga
dana sastanak u palači grofa Buquoy,
gdje se je razpravljalo o predstojećem
izboru za carevinsko vijeće.

Njemačko-radikalna stranka, koja
se nalazi pod vodstvom Šenerera,
postavili će u Češkoj 21 kandidata,
u Dolnoj Austriji 8, u Moravskoj 5,
u Šleziji 4, a u Solnogradskoj i
Tirolu svadje po jednoga, ukupno
dakle 40 kandidata.

Glasilostavovjernog veleposjeda
razpravlja u svojom broju od dne
3. tek. mj. o tom, da li će
biti moguće u novom parlamentu
sastaviti vladu koalicije, te dolazi do
zaključka, da je to nemoguće. Isto-
tako, da je nemoguće sastaviti u
austrijskom parlamentu vladu većine,
koja bi bila za život sposobna, bez
Njemaca ili protiv njim, ni javno, ni
tajno, ni izravno, ni neizravno.
Šteta, što se nije izjavio rečeni list
„Montagsprese“ i o tom, dali je
moguće sastaviti vladu, sposobnu za
život bez Slavena ili protiv njim.

Bivši podpredsjednik carevinskoga
vijeća Dr. Začek govorio je ovih
dana pred svojim izbornici u Holešovu,
gdje je rekao među ostalim o polo-
žaju u Austriji slijedeće: Vlade i na-
rodi moraju imati uvijek pred očmi
to, da je Austrija od god. 1866. i
osobito od 1871. samostalna država,
koja je obzirom na uređenje svojih
nutarnjih posala upućena sama na se
i, koja ima da ispuni znamenitu
kulturnu zadaću, da malim narodom,
koji su usljed povjestničkog razvoja
usredotočeni u tom državnom orga-
nizmu, osjigura slobodan i pravilan
život. Bez jednakoga prava na svih
područjih nemože se postići mir i
zadovoljstvo, niti se može ojačati
država. Kao pretežna većina nećemo
mi odustati od jednakih prava, i mi
se nadamo, da ćemo to postići uz-
prkos časovitim poteškoćam i za-
prieckam. Za nas je neobichodno po-
trebito, da se narod nećepka u više
stranaka i da nas nesmami navala
protivnika, već da se ta navala raz-
bije o štit naše sloge.

U izborničtvu južnih gradova
Dalmacije otišli su za kandidaturu
dva kandidata i to bivši zastupnik
Borčić i splitski načelnik Milić. Milić
hoće svakako da kandidira, jer ima
za sebe narodnjake Dubrovnik i
Boke kotorske, nu ni Borčić neće da
odstupi nikomu za volju. Pravaški
listovi pišu, da se neima šta izbra-
titi između Borčića i Milića, ali da
bi ipak Milić bio manje zlo nego li
Borčić.

Slovenska stranka u Štajerskoj
proglasila je svoje kandidate za pred-
stojeće izbore. Evo imena tih kan-
didata: Hugo vitez Berks za izvanjske
občine Celja; profesor Robić za
izvanjske občine Maribora; dr. Ploj
za izvanjske občine Ptuj; dr. Dečko
i dr. Pipuš za Štajerske gradove, a
Mlakar i Ziekar za dva mjesta V.
kurije. Protiv ovomu posljednjemu
kandidiraju liberalni Slovenci Dra-
gušina Hribara.

U Trstu proglasila je neka samo-
stalna stranka kandidatom za V.
kuriju bivšega načelnika dra. Dom-
pieri-a. Tuj je poznat slovenski kan-
didat i kandidat socijalista za tu
kuriju, jedino takozvana liberalna
stranka združena sa demokrali, ne-
može naći osobe, koju bi mogla sa
uspjehom kandidirati u toj kuriji.

U hrvatskom saboru nalazi se
na razpravi zemaljski proračun. Kako
uiek u sličnoj prigodi, tako se od-

likuje i sada opozicija vršeći tešku
svuju zadaću muževno i odlučno.

Srbija. Iz Biograda javljaju, da će
biti za kratko provedena kaznena
razprava proti negdašnjem ministru
Genčiću, koji će biti sudjen radi po-
litičkog zločina. Srbska vlada dala je
kovati srebrni i bakreni novac na
uspomenu vjenčanja kralja Aleksandra
sa kraljicom Dragom.

Bugarska. Narodno sobranje raz-
pravilo je i prihvatilo adresu kano
odgovor na priestolni govor kneza
Ferdinanda. U adresi pohvaljena je
vlada radi toga, što je rodoljubno
zastupala interese Bugarske u sporu
za Rumunjskom. Iza toga prihvatilo
je narodno zastupstvo vladinu osnovu,
kojom se mienja carinarski cijenik,
dogovoren između turskom vladom
i Bugarskom.

Rusija. Ruske novine zahtjevaju
od vlade, da sklopi posebni ugovor
sa Kinom glede Mandžurije. Iz Li-
vadje dolaze sve to povoljniji gla-
sovi o zdravlju cara Nikole. Bolest
carčeva krenula je odlučno na bolje,
nu on će morati dugo čekati prije
nego li se posve oporavi. Kako pišu
novine, kanli su liečnici poslali cara
kamo u južnu Italiju, nu na to da
je odgovorila talijanska vlada, da
nemože jamčiti unutar granica kra-
ljevine za carev život. Ako je ta viest
istinita, tada si je talijanska vlada
o svojoj moći i ugledu sama pod-
pisala svjedočbu siromaštva.

Njemačka. Iz Berlina javljaju,
da je imenovan poklisarom nje-
mačkog carstva u Petrogradu mjesto
kneza Radolina, koji ide u Pariz,
dosadašnji njemački poslanik u Bru-
selju, grof Alvensleben. Njemačka
vlada dala je javiti predsjedniku trans-
valjske republike, starcu Krügeru, da
ga car Vilim nemože službeno na
saslušaj primiti.

Južna Afrika. Vrhovni zapo-
vjednik englezkih četa lord Roberts
izručio je zapovjedništvo lordu Kitce-
neru. Lord Roberts dobio je za svoje
zasluge u Africi naslov vojvode.

Mjestne.

Nikoljeva večer. Kako jur najavljeno,
Prvi istarski Sokol obdržava Ni-
koljevu večer ove subote na 8 sati
u večer uz ovaj raspored: 1. Runjanin-
Zaje: „Ljepa naša domovino“, pjeva mje-
šoviti zbor; 2. Farkaš: „Karišk hrvatskih
nar. pjesama“, udara mješoviti tamburaški
zbor; 3. Brajša: „Istrane dragi“, korča-
nica, pjeva muški zbor; 4. „Iradač iz
opere: „Pustinjakovo zvonce“, udara tam-
buraški kvartet; 5. Eisenhuth: „Ustaj rode,
pjeva muški zbor; 6. Runjanin-Farkaš:
„Ljepa naša domovino“, udara mješoviti
tamburaški zbor; 7. Silvan: „O Nikolju
dne“, krasnoslovi Ema Kandušerova; 8.
Svečani dolazak svjatog Nikole sa sjajnom
pratnjom anđela i djavola uz pjev svetih
psalma, koje izvadja pjevački zbor.

Ulazne cene: Za članove „Sokola“ i
„Citaoice“ po osobi h 60, za obitelj K
1, za nečlanove po osobi K 1, za obitelj
K 1 60. — Opazka: Darovi se izručuju
društvenom poslužniku u subotu od 9 sata
unaprijed u velikoj društvenoj dvorani uz
uplatu 10 h po daru.

**Žiglec cirilo-metodijске već nemo-
zemo dobiti u Pulj čitav mjesec dana.
Akoprem se je Žnidarić obratio već više
puta za ponovnu posiljku, to žigica nema
te nema. Slavno društveno predsjedništvo
tipozorujemo, da opomene one koji treba
da uvedu red.**

Pokrajinske.

Imenovanje učitelja u Istri. Iz
Poreča javljaju talijanskim novinam, da
bijaše imenovan nadučiteljem II. reda u
Gradišću g. Jakov Sladonja.

Glede imenovanja učitelja na pučkoj
školi u Bernu, da bijaše pozvano c. kr.

zemaljsko školsko vijeće, da razpiše po-
novno natječaj, jer da je za ono mjesto
predložen bio samo jedan usposobljen
molitelj, te da valja trojicu predložiti.

C. k. zemaljsko školsko vijeće za Istru,
izkazalo bi nam veliku uslugu, kad bi nam
priobitilo, koja je to školska oblast u Istri,
koja pozivlje da razpiše ponovno natječaj
za Bernu.

Živ ili mrtav mora u Beč. Pri-
povijeda se, da je izjavio talijanski kan-
didat za V. kuriju Istre Bennati, da mora
u Beč kano zastupnik V. kurije živ ili
mrtav. Neznamo na čemu temelji Bennati
tu svoju odlučnu tvrdnju, ako ne na poz-
natiji izreci svoga prijatelja Bartoli-a, koji
si je kano kandidat za istu kuriju bio
stavio natelo: osar tutto. Možda misli
i Bennati pomoću toga osar tutto
živ ili mrtav u Beč kano zastupnik V. kurije.

Mi čvrsto nadamo, da Bennati čini
račun bez krmara, a kad bismo se mi
imali prevariti u računu, tad bi bio to
znak, da se je Bennati sporazumio sa od-
lučujućim krugovi u Trstu, koji sve mogu,
dapače i njega poslati u Beč — proti od-
lučnoj volji ogromne većine izbornika Istre.
Vederemo!

Talijanski magarci u Pomjano.
Malo pred izbori u Pomjano, razgovarao
je poznati talijanski agitator Gambini iz
Kopra sa čestitim našim običarom Ves-
skovom iz Pomjana o predstojećih izborih
za državni sabor. Na sastanku rekao je
Gambini našem čovjeku u talijanskom
jeziku slijedeće riječi: Vi ostanite što
ste bili, t. j. Slovenac, kao što
ću ja ostati Talijan. Mi dva
znamo obojica zašto radimo,
radi toga ni riječi više o tomu.
Magarce pako, koji se prodaju, kupiti će
onaj od nas dvojice koji dodje prije.

Eto Vam prodanci i talijanske pod-
repnice svjedočbe iz ust jednog od vodja
talijanske stranke. — On vas drži za ma-
garce jer se prodajete Talijanom.

Ljepsjeg imena neznašulite.

Iz Kaldira pišu nam 1. t. mj. Naš
velečastni župe-upravitelj — premda je
rođen od majke, koja neznna valja ni
riječ hrvatske, podučio nas je u nedjelju
dne 25. novembra, kako nam se je vladati
kod izbora fiducijara. Preporučio nam je
nazime, da idemo složno glasovati i da
izaberemo poštene mužve i dobre kršćane,
da se nepustimo osljepariti od nikoga,
već da glasujemo mirno i složno kao
braća.

Ali na žalost, njega je malo lko po-
slušao, jer nisu slijedili njegov savjet.

Utorak dne 27. novembra pošli su
naši rodoljubi A. B. i I. B. iz kalinčkih
Laz u Sovinsčani i k onim nesretnom
prodancem od Fmde Zanarske, na ih
podučie i da im daju glasovanje za izbor
fiducijara u Brkačcu. I Brkačcani prodali
se Motovancem, koji im obećase, da ce
im dati svećenika. Kako je žalostno g.
urednice metriti ovaj nesretni pak, koji
voli talijane za tlačitelja nego li svojega
brata!

Oni nesretni Sovinsčani bijahu od
talijanaša tako zavedeni, da je teško i
pogibeljno niti približiti im se. Sto su
izklesili rečeni naši rodoljubi. Utrleće kuno
bieselni vija u oči, pošli su u izbornu
borbu za svoje tlačitelje proti rodjenoj
braci! Sram Vas bilo nesretni prodanci
Boga i ljudi.

U Brkačcu opoštenio se čestiti Matko
Tomaz sa sinovi, koji su ostali u nas
kano pećina usred nemirna mora i koji
su dali propalicam i talijanskim pod-
repnicam krasan primjer, kako se valja
boriti za narodna prava. Svaka čast toj
vrednoj obitelji i onim našim rodoljubom
iz kaldirskih Laz, koji se nepreplašie ni
gospodske prietnje, ni groznja zaslepljenih
i zavedenih gospodskih podrepnica.

Pišu nam iz Loborike. Na sjajnu
sv. Flore u družbi prijatelja skupio g.
Viktor Marotti za družbu sv. Cirila i Me-
toda K 9.

Novi stolni proš u Poreču. Talijanski listovi pišu, da je postao prošom stolnoga kaptola u Poreču preč. kanonik Pesante, kotarski školski nadzornik — dobri naš prijatelj — i najveći protivnik naše glagoljice.

Frane Velan. Iz Pazina pišu nam 4. t. m. j.: I opet se crnoj smrti prohtjele dragociene žrtve. U mladosti svojoj pobožnomu mladiću, u sjemeništu uzor bogoslovu, kasnije dicit svećeniku, Hrvatnu dušom i tjelom andjeo smrti utorak 27. pr. m. j. zalinao na uvik oči. Svakomu omiljelog svećenika Franja Velan nema više među živima. U četvrtak posije krasnog spirovoda svako se oko naš njegovim grobom orosilo suzom žalosticom. Dragi Frane! s Bogom za uvijek, lahka ti domaća gruda! Crkva plače za tobom, tvoj dragi narod izgubio je branitelja svojih prava; tako su se svi dielili od tvog groba. Da s Bogom! kliču svi, koje si ljubio. Moli gore u slavi nebeskoj za tvoje žalostne roditelje, moli za tvoje stovatelje, moli za tvoj nesretni narod.

Dragi Frane! Lahka ti zemlja, blago ti duši!

Iz Žbandaja. Danas jesmo imali odje izbore za petu kuriju. Sakupilo se je liepo mnoštvo naroda iz Baderne, Žbandaja i Yarvari, te su izbornici odali svoj glas za narodnu listu u liepoj slogi i ljubavi tako da su bila izabrana četiri glasno četiri naša fiducijara. Kada će biti izbori za IV. kuriju nije nam jošte poznato. Na 11. tek. m. j. bira sekcija „Mongebal“.

U Žbandaju prošlo sve liepo i mirno. Glasovalo je sve skupa 250 birača; a medju njima bilo je i više staraca čak preko 80. godine! Tom prigodom, na ponuku vriednoga našega Radolovića, sakupilo se je šest kruna za družbu Sv. C. i M., i to — kako on reče — u znak harnosti do naše školske „Družbe“ koja je pritekla u pomoć sa 2000 K, da se gradi školska zgrada u Žbandaju. Ufanja je, da će se osim te matene svotice još sabratiti. Da ste nam zdravi!

Darovatelji su sljedeći: Ivan Radolović pok. Martina 2 K, Stipe Klarjč pok. Mate 2 K, Sime Kadum-Radoš 1 K, Sime Velenik pok. Mate 1 K.

Pišu nam iz Zrenja. Dne 27. pr. m. j. ozenio se posljednik g. Ante Tondić Petrov iz Oprtaljskoga krasa sa gospodjicom Anticom Tondić-Cekin.

Poslje krasne nazdravice g. Ivana Zigante iz Sovinjaka, sakupili prisutni na korist družbe sv. Cirila i Metoda K 537, a drugo večer sabrao je Ante Tondić, predsjednik podružnice K 210.

Srećnim mladencima i njihovim obiteljima naše najtoplije čestitke.

Pišu nam iz Medulina. Na piru Josipa Kireca od Mate sabrala Jela žena Luke Kireca za družbu sv. Cir. i Met. svotu od kruna 6, koje su uručene Kircu povjereniku u Medulinu.

Sretnog li našeg puka na Grožnjanski. Iz Grožnjana pišu talijanskim listovom, da je ono obćinsko zastupstvo zaključilo:

1. da školske takse plaća obćina;
2. da se daruje zlosretnoj „Legi“ iz obćinske blagajne 40 kruna;
3. da se dade iz iste blagajne 100 kruna za talijansko sveučilište u Trstu;
4. da se podiči 200 kruna za gospodsku muziku u Grožnjanu;
5. da se dade 50 kruna talijanskim djakom na realnoj gimnaziji u Pazinu;
6. da se dade talijanskomu konviktu u Koprnu 40 kruna;
7. da se daruje talijanskomu društvu sv. Justa i Nazarija 40 kruna.

Siromašni naš puče na Grožnjanski, eto vidi kamo idu tvoji krvavi žuljevi!

K popisu pućanstva. Iz obćine Humak (Umag) pišu nam, da je ono obćinsko glavarstvo već imenovalo komisare, koji će popisati ono pućanstvo zadnji dan godine. Za katastralnu obćinu Humak imenovan je komisirom Domeniko Vištor a za kata-

stave obćine Petrovija, Materada i sv. Loveč (Lovrećica) Tomizza Anton.

Našemu puku u ovih trih zadnjih katastralnih obćinah prepričavamo tople, da se nedade zapisati medju Talijane.

Komisari mora zapisati, ono što mu puk kaže. Kad bude dakle komisar pitao, kojim se jezikom puk služi, neka mu svi naši odgovore: h r v a t s k i m.

Ako je istine, sram ga bilo! G. A. B. iz Motovunske piše nam, da je jedan od dosadašnjih naših rodoljuba u obćini Motovun, sekcija Brkač, pitaotajljansku stranku novaca, da će glasovati za talijansko fiducijare i za iste agitirati.

G. B. javlja nam i ime dotične osobe, ali ga za sada nepriobćujemo, jer će dotičnik znati ako je kriv, da se na njega smjera, te čekamo od njega da se opravda. SIJEPAR. Na izboru u Škofiji doviknuo je jedan naš izbornik poznatomu gospodinu iz Kopr: si je par, jer mi je dogorilo sljeparstvo talijanaške gospode. Taj gospodin nije imao drugo, da odgovori našemu čovjeku nego ove riječi: a s s a i r o b a! Očekivalo se, da će pozvati redara i dati zatvoriti našega čovjeka, ali nije imao obraza, jer je znao da je sljepar.

Miloj uspomenit popa Vinka Semitekola. Danas 14. novembra stize mi kobna viest, da si mi jučer pobratimci dragi preminuo u gradu Rabu... Viest me potresla i ožalostila, jedno što sam tek pred malo dana saznao, da si opasno bolestan, a najviše zato, jer me s tobom vežu svakojake nezaboravne uspomene već od mladosti naše... Nit dakle tvoga smrtnoga života prekinuta je! Pravo si mi ti rekao, kad smo se rukujue i celičavaju raslajali one noći na Malinskoj, i kad sam te ja tješio, da se još možeš povratiti na svoj rođeni otok: „neću ti se ja, moj dragi, povratiti ne“... U istinu nećes... al što mari! Tvoje je jade malo tko razumio, tvoje otajne suze malo tko gledao... pa eto moj mućenice prevelike dobrote na ovoj zemlji... prestali su sada tvoji jadi, minule su tvoje krute boli, osušile se tvoje suze... Ali pravediti, milostivi Bog, čiju si ti slavu kroz 25 godina teške tvoje službe po raznih mjestih naše biskupije, revno i zdušno širio i promicao, nagraditi će tvoje trude, vaj teške patnje tvoje!...

Duša ti se raja nauživala! Do vidjenja u liepom mirnom slanu nebeskom!

Tvo iskreni prijatelj — 2 —

Narodni list. Dne 22. pr. m. izišao je u Voloskom — Opatiji u tiskarni g. V. Tomičića prvi broj novog pućkog lista za politiku i pouku pod gornjim naslovom a pod uredničtvom g. dr. Ivana Pošćića.

„Narodni list“ izlaziti će svakog četvrtak po podne. Ciena mu je na godinu 8 kruna, za seljake 4 kruna, pojedini broj 8 helera. Uredničtvo i uprava nalazi se u Voloskom kbr. 8.

Pozdravljamo najsrdačnije novoga druga u borbi za naša narodna prava i i preporučujemo ga što toplije svim našim istomisljenikom.

Keko provadja e. k. namjestnički savjetnik i upravitelj kotarskoga poglavarstva u Koprju g. Schaffenhauer izborni zakon. Iz Koprarske piše nam prijatelj, da je u jednoj obćini onoga kotara ulozen izborni reklam protiv uvrštenju u izborne listine deseterice u mrljih izbornika. Taj reklam je g. Schaffenhauer odbio. Reklamanti utekoše se na e. k. namjestništvo u Trstu i ono je dalo brisati svu desetericu iz izbornih listina. Eto, tako tumači i provadja g. Schaffenhauer izborni zakon na korist Talijana.

Veselje u Riečanju. Od tamo pišu nam, da vlada medju tamošnjim pućanstvom veliko veselje odkad im je stigao dekret presvj. biskupa Julija Drohobockoga, da je ona župa primljena u grčko-katolički obred šta staroslavenskim bogoslužbenim jezikom. Prđ prošle subote, čim je stigao tamo prvi glas, okitise župljani cviećem, zelenilom i zastavami svoje kuće. Sa erkenih zvonika vijale se za-

stave papinske, narodne i carske. Poslije večernjice zagruvahu mužari, dočim su zvonovi svećanima i udarajeni, javljajući župljanom, da se bliza cvietki dan! Iste večeri bijase selo ukrasno razvijeljeno. Sljedećeg dana, bijase svećana sv. misla, pod kojom pročitase župljani spomeniti dekret, što je medju narodom probudilo veliko veselje. Moogobrojni narod zapjevao je poslije sv. mise pjesmu zaljubljenih a na večer isloga dana udarili su zvonovi kano u najvećih svećanostih.

Riečanje se veselo, što su ostali u katoličkoj crkvi a ipak će imati svoj staroslavenski jezik u službi božjoj.

Oni spadaju od sada pod križevačtoga grčko-katoličkoga biskupa presvj. g. Julija Drohobockoga.

Grko katolika imade u Austro-Ugarskoj preko 3 milijuna i to u Galiciji skoro 3 milijuna.

Pulizanske pućuharije.

Danas imam jako malo toga. Reći ću samo četiri beside onim nikim tipom, ki su još s glavom u vrtici i ki na msto da imaju onu beličastu materiju u glavi ki se zove moždani, imaju slama. Ali, Božji ljudi, opametite se jedanput, učinite magari jedan salto mortala, neka vam se ta glava jeno malo smiša i neka vam one fandonije skuhaju s glave. Nemojte vi misliti, da je tribe puhati u gospodski rog, ako će jedan biti deligato, kantonjer ali ti budi vizitator od mrtvih! Promislite samo malo ovo: Ako smo svi u jenom selu složni i da svi držimo čvrsto, koga će onda gospoda za deligata? Voja o no voja, mora našega pajezana, jer drugače ordo tudesko bi bija jako dobre precije, kako je bija niko lito na Roveriji. A pro-požito Roverci zovu deligata gospodskoga, župan prasica. Ma pustimo to ča; kako za deligata tako i za kantonjera je jušto sve jeno. Eko vidite i ja imam nikakove šperance: Ako bismo mi dobili (a to mora biti) moj sin bi bija kantonjer na novoj cesti koji delaju iz Barhana u Labin priko Raše, ako pak ne bimo dobili, kantonjer bi bija kakov bumbar. Ali pak ako mi ne bismo sve jeno slihi da bumbar bude kantonjer, ki bi nana ča? Ali Rašan ali-niš, samo složno! I je tako znate ljudi moji! Dunke vidite ča će reći sloga i bistra pamet: vidite dragi moji deligati Marki, Martini i ča ja znam kako se još zove, da ki lipo misli lipo mu i zvide. Ča je vami potribo, da za onih četiri pet florini se tišete gospodi kaj mokra rubina mej noge, ča je vami potribo da sramotu nosite vašoj fameji i vašem puku? Vi ste svi dobri kmeti, pak i bez deligatske službe lako žive. „Ke lavora ki ke ga fame“ govore eućaltri, kad im par florini zvoni u žepu; a tako recite i vi njima, ki morete više neg „eućaltri“. Da ste vi moga punijona vragu ta ne bi bija prodanac. Ma bimo vas sve jeno propunili za deligata, ali vajk da ste naši i da vas svi imamo rado, da vi sve ljubite za svoje i da naša mora vrediti i da tako mora biti per omnia sekula sekulorum.

Balota iz Raše.

Franina i Jurina.



Fr. Ma ča ti je ono posla niki dan oni mačji iz Matulj.

Jur. Neku gazetu, ka je intitulana „Prav. Naša Nesloga“.

Pišo mi: valje, Jurino, neka ti čuda formulati pošije; jur da nam tijevo stoji rabi za neki jako važni posal.

Jur. Ore dane da su rivali sedamnajest trubakul, mladih, pulci i osam braćera bakalaja.

Fr. Ma ka kukanjaja za prodance, samo škoda, da je to za niki prekasno došla.

Jur. Ter će forsi zlikati još kakov hokunić paćete?

Fr. Benj kad budu drugi balotacijoni!

Fr. Ču da imaju va Lunišeu talijansku muziku?

Jur. Nijaju još ne, lego da su s njim Talijani poslali neku trubetu, ka je supa na sve strana.

Fr. Če se barem deca s njim igrat.

Jur. Ter za drugo ni!

Naši posebni brzozjavi.

Kastav, 4. decembra. Sekcija Kastav za četvrtu kuriju jednoglasno izabrani naši.

Malinska, 4. dec. U Belom izabrani za obje kurije naši fiducijari.

Baskanova, 4. dec. 128 odanih glasova izabrano jednoglasno sedam naših fiducijara za petu kuriju.

Buzet, 4. dec. Objek kurije u Vrhu izabraše jednoglasno 6 naših fiducijara.

Pazin, 4. dec. Žbandaj, sekcija obćine Poreč, za petu kuriju izabrani jednoglasno naši sa 250 glasova.

Buzet, 5. dec. Crnica, sekcija obćine Buzet, preogromnom većinom u obih kurijah naši.

Baskanova, 5. dec. Četvrta kurija izabrata takodjer jednoglasno sedam naših.

Kastav, 6. dec. Sekcija Sv. Matej za četvrtu kuriju jednoglasno sa 134 glasa izabrano 10 naših fiducijara.

Buzet, 6. dec. Danas u sekciji Klenovščak (mjestna obćina Buzet) sa 318 glasova bje izabrano 8 naših fiducijara.

Kopar, 6. dec. Marezige, danas izabrano 6 naših fiducijara za četvrtu kuriju.

Trst, 6. dec. U utorak, 11. ponovni izbor u Škofijah (7 fiducijara).

Trst, 6. dec. U sriedu izbor jednog fiducijara u Mrljah.

Trst, 6. dec. Talijanskim kandidatom u Trstu proglašen Hortis.

Vodnjan, 7. dec. Karnica i Filipan peta kurija naša.

Kastav, 7. dec. Rukavac (6 fiducijara) izgubljen.

(Opazka uredničva: Rukavac, bijaše i zadnji put protivan. Dosadanje razmjerje glasova u obće kao kod zadnjih izbora.)

JAVNA ZAHVALA.

Svim onim blagim osobam, koje su nam bili, na koji način izrazile svoju sućut nad gubitkom našega srdaćno ljubljenog anđelka

J. J. K. R. P. T. S.

izrazujemo svim putem naša iskrenu zahvala. Fosilice ruke se zaljubljujemo osobitu tiskare J. Krmpotić i dr. za nepilni vijenac, kojega je položilo na našu odar nile nam pokojnice.

U P u t i, 6. decembra, 1900.

Josip i Marija Krmpotić.